Grigore Constantinescu

Comuna

LUNCA CORBULUI

PITEŞTI

MMXV

LUNCA CORBULUI

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din 9 sate: **Lunca Corbului**; Bumbueni; Catane; Cieşti; Lăngeşti; Mârghia de Jos; Mârghia de Sus; Pădureţi; Silişteni.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDETULUI: 25 km.
SUPRAFAŢĂ: 103,6 km^2.
POPULAŢIE: 2.954 locuitori [1.382 M + 1.572 F] (2011).
Comună înfrăţită cu localitatea Cerzeto [Italia].

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

Cieştii de Codmeana (Cieşti) – 1451 [6959] august 5 (DRH, B, ŢR, vol. I, doc. 105)• *__Bămboieşti__ – 1519 [7027] <ianuarie-august> (DRH, B, ŢR, vol. II, doc. 175)• **Lănjeşti** (Lăngeşti) – 1437 [6945] august 13 (DRH, B, ŢR, vol. I, doc. 86).

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară 13 august 1437 se consemnează în cazul satului Lăngești.

Satul Cieşti este atestat documentar inițial în hrisovul emis de cancelaria domnească a voievodului Vladislav al II-lea la 5 august 1451, prin care se confirmă deţinerea unor proprietăţii în aria localităţii.

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unei comunităţi umane pe teritoriul actual al localităţii este atestată prin tezaurul monetar format din monede geto-dacice tip Filip al II-lea, descoperit fortuit.

TOPONIMIE:

- **Bumbuieni** – toponim asociativ, compus pe baza apelativului *bumb* ≈ „plantă cu flori mici, albe, cu fructul în formă de teacă" frecventă în locul pe care s-a constituit aşezarea. Tradiţia orală asociază numele aşezării cu eponimul *Bumboiu* – care confecţiona şi vindea *bumbi* ≈ „nasturi", în timpul lui Mihai Viteazul în zonă <sic !>.
- **Catane** – toponim social; la origine, apelativul *catană* ≈ „soldat, ostaș în Austro-Ungaria; (reg.) soldat, ostaș.– din magh. *katona*".
- **Cieşti** – toponim topografic format pe baza apelativului regional *cieş* ≈ „câmpie nelucrată situată în apropierea unei ape", apelativ provenit din turc. *caryios* ≈ „câmpie" + sufixul colectiv *–eşti*, care indică organizarea socială pe bază de obşte a aşezării.
- **Lăngeşti** – toponim format pe baza eponimului *Langa,* atestat prin tradiţia orală locală. Iniţial, poreclă explicată prin germ. *Lang* ≈ „lung". O altă ipoteză asociază toponimul cu regionalul *langeo* (*lăncier* ≈ „cavalerist înarmat cu lance") + sufixul colectiv *–eşti*, care indică organizarea socială pe bază de obşte a aşezării.
- **Lunca Corbului** – toponim topografic compus din apelativul *luncă* <slav *lanka* ≈ „zăvoi" + determinativul *Corbului*, indicând, printr-un eponim-poreclă, pe deţinătorul iniţial al terenului pe care s-a constituit aşezarea.
- **Mârghia** – toponim topografic de origine incertă, provenind, posibil, din magh. *mogyorós* = aluniş.
- **Pădureţi** – toponim topografic format pe baza apelativului *pădure*, semnificând, într-un context geografic local, „oamenii de la pădure".
- **Silişteni** – toponim social, derivat local din apelativul *sălişte,* la origine, etimonul bulgar *selişte* ≈ „ruinele unui fost sat".

SPECIFIC ETNOCULTURAL:

Arhitectură populară specifică zonei sudice a judeţului Argeş. Într-un studiu monografic consacrat, în anul 1930, comunei Silişteni, învăţătorul Badea Stănescu consemna, referindu-se la componenţa gospodăriilor locale: „Gospodăriile sânt alcătuite din: locuinţă, pătulul pentru porumb, magazioara (cu hambar pentru mălai, garniţa pentru untură, butoiaş cu ţuică) şi coşar pentru vite. Locuinţele sânt făcute din bârne de lemn, lipite cu pământ sau tencuială de var. Sânt aşezate cu faţa la miazăzi şi n-au mai mult de două camere şi antreu. Obişnuiesc ca o cameră să fie împodobită cu velinţe şi chilimuri". În studiul referitor la «Biserica Pădureţi», pr. Ion Burcea menţiona că „Pe teritoriul satului Pădureţi, existau, la sfârşitul secolului al XIX-lea, bordeie de locuit construite din nuiele, lipite cu pământ şi acoperite cu paie sau coceni.".

Construcţii de locuit tipice arhitecturii populare locale de la sfârșitul sec. XIX sunt: casa Tudor Călin –[▲]– din Lunca Corbului şi casa Cicu Ion –[▲]– din Pădureţi.

Portul popular local, integrat ariei sudice a zonei Teleorman, înregistra ca piese distincte: nădragi de dimie, cojoc, ilic, vestă, opinci, cortelul (haină lungă de dimie albă), zăvelca cu vâlnicul.

În domeniul artei populare, s-a remarcat, în fazele finale ale concursurilor naţionale organizate în perioada anilor 1956–2006, creatoarea Aurica Corbu din localitate care a obţinut premii ori menţiuni pentru confecţionarea ţesăturilor de interior.

În domeniul folclorului literar local, printre cele mai reprezentative creaţii de acest gen, se înscriu doinele: Ciobanul, Ciocârlia, Doina Oltului, Fă-mă lumină, Sabaru.

Din amplul repertoriu al folclorului coregrafic zonal, elemente de particularizare locală prezintă dansurile: Amploiatul (Amploieţul), Arnăuţeanca, Bătrâneasca, Bâzdâcul, Brâul căluşăresc (Brâul din căluş), Brâul de la Pădureţi, Buceagul, Burdelul, Cârligul, Cochineasca, Dansul pe picior la Lunca Corbului, De unul singur, Drumul dracului (Drumul naibii), Floricica din căluş, Gheorghiţa din căluş, Hora Badiului (Hora Badii), Hora căluşărească, Hora la Mârghia, Hora la patru, Hora-n bătaie (Hora-n ciocane), Hora Nuţii la Mârghia, Joiana, Lozeasca, Miţuica la Silişteni, Mureşanca, Niţuica, Purdelul (fete şi băieţi), Sârba căluşărească (Sârba din căluş), Sârba-n tarapanale, Ţigăneasca la Pădureţi.

Culme incontestabilă a dansului popular, străvechiul căluş a fost încununat, prin echipa de căluşari din Pădureţi, încă din perioada interbelică, cu laurii unor importante concursuri internaţionale. Căluşarii din Pădureţi – supranumiţi «Tigrii Carpaţilor», sau «Diavolii dansului popular românesc» – au susţinut, pe scena Royal Albert Hall din Londra, la 23 iulie 1935, un program electrizant pentru publicul spectator, obţinând Marele premiu, la prestigiosul Festival Internaţional de Folclor din Anglia, la care au participat echipe de dansatori din 42 de ţări din diverse continente ale lumii: Africa, America, Asia, Australia şi Europa. Căluşarii din satele: Pădureţi, Mârghia şi Lunca Corbului au obţinut, post 1950, importante premii la festivalurile de dans iniţiate pe plan zonal şi naţional.

Târg tradiţional organizat cu ocazia unei sărbători religioase: Naşterea Maicii Domnului (8 septembrie) – în satul Lunca Corbului.

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚Biserica de lemn «Adormirea Maicii Domnului» Catane –[▲]– ctitorită, din bârne, de obştea satului, se integrează perioadei de început a secolului al XIX-lea, supoziţie motivată prin congruenţele planimetrice şi constructive cu biserica din Cotmeana-Stolnici, de care se diferenţiază, totuşi, prin existenţa unor contraforturi pe laturile de nord şi de sud şi prin căptuşirea pereţilor de lemn cu un strat gros de tencuială. Plan dreptunghiular, cu absidă poligonală decroşată, pridvor de zid deschis, construit ulterior. Turlă de lemn octogonală înălţată deasupra pronaosului.

În programul iconografic al picturii murale în frescă, conservat fragmentar, apar imagini realiste (ctitori în haine ţărăneşti şi de târgoveţi); o scenă plină de pitoresc o constituie reprezentarea, pe peretele nordic al pronaosului, a celebrului patruped cu corn în frunte, Ducipal, confirmându-se, astfel, asimilarea romanului fabulos «Alexandria» de către iconografia religioasă, dar şi semnificaţia simbolică apotropaică a acestui animal în codul artei populare româneşti.

În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Catavasier [1846], Anastasimatar [1847], Triodion [1847], Octoih, Apostol, Evanghelie, Penticostar şi icoane pictate pe lemn în sec. XIX.

✚Biserica «Sf. Arhangheli Mihail şi Gavriil» Cieşti [1875]~ctitorită de pitarul Pandele Popescu, Dincă şi Mihail Popescu •intervenţii: reparaţii [1956-1958] •pictură murală: anonim [1875].

✚Biserica «Naşterea Maicii Domnului»+«Sf. Nicolae»+«Sf. Arhangheli Mihail şi Gavriil» Pădureţi –[▲]– ctitorită în anul 1851, de către paharnicul Mihail Berindei şi soţia sa, Mariţa, născută Baroţ, „cu a noastră cheltuială şi pă a noastră proprietate, din temelii". Reparată în anul 1905, bolţile originare din zid fiind înlocuite cu altele de lemn; consolidată, după cutremurul din 1940, printr-o centură exterioară din ciment şi contraforturi la absidele laterale. Biserică de tip treflat, cu abside poligonale; pridvor cu arcadă în acoladă, central, şi arcade trilobate, lateral, sprijinite pe coloane şi masive de zidărie. Décor exterior format dintr-un tor şi panouri dreptunghiulare, în registrul superior. Pictura murală executată de Anton Vladec [1851]; în pronaos, pictură în ulei realizată în manieră realistă de M. Nedelescu. În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Penticostar [1841], Octoih [1852], Mineie [1852], precum şi tabloul pictat în ulei pe pânză reprezentând familia paharnicului Mihail Berindei, indicându-se anii naşterii acestora: Mihail-1811; Mariţa, soţia sa-1817 şi copiii: Alexandrina-1843, Maria-1846, Ecaterina-1850, Elena-1851.

✚Biserica «Adormirea Maicii Domnului» Lăngeşti (Boiereşti) [1836]~ctitorită de obştea satului Boiereşti •intervenţii: reparaţii curente [1880, 1926, 1941] •pictură murală: anonim [1836].

✚Biserica «Sf. Nicolae»+«Naşterea Maicii Domnului» Lunca Corbului [1862]~ctitorită de obştea satului Lunca Corbului •intervenţii: reparaţii generale [1906] •pictură murală: anonim [1862].

✚Biserica «Sf. Ilie» Mârghia [1883-1885]~ctitorită: de preot Cristache Cristescu, preot Costache Venescu, Ion Mirea, Stan Ion, Dumitru Cristea •intervenţii: consolidări [1921, 1946, 1971] •pictură murală: Mihail Pătroiu [1885].

✚Biserica «Cuvioasa Paraschiva» + «Sf. Nicolae» Mârghia [1848-1849]~ctitorită de Şovar Dumitru, Tănase sin Ion Şovar şi alţi „îmbisericiţi" din sat •intervenţii: consolidare [1936, 1956], refacerea soclului [1970] •pictură murală: anonim [1849]; N. I. Tomescu [1904].

✚Biserica «Adormirea Maicii Domnului» + «Sf. Arhangheli Mihail şi Gavriil» + «Cuvioasa Paraschiva» Siliştea [1878-1888]~ctitorită de obştea satului Siliştea •intervenţii: consolidare [1921-1922] •pictură murală: anonim [1888].

✝Cruce de piatră: **Pădureţi**: 1866 –[▲]– la ramificaţia şoselei Piteşti – Bârla, spre Stolnici.

✝Monumente eroi: **Pădureţi** [1916-1918]; autor: Kaghiorghis N. (1939) – lângă Grădiniţa de copii ■~ **Placa comemorativă „1907"** în memoria ţăranilor nominalizaţi din zonă, ucişi în cursul reprimării sângeroase a răscoalei – amplasată lângă Grădiniţa de copii Pădureţi.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 211 locuitori ai comunei Lunca Corbului, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la evenimente de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Războiul de independență [4], Primul război mondial [172], Al doilea război mondial [35].

IN MEMORIAM

✪ **CRISTESCU CONSTANTIN** [Pădureţi,1866-1923] – general de corp de armată, şef al Statului Major al Armatei; comandantul Armatei I în campania de la Mărăşeşti. Profesor de tactică generală la Şcoala superioară de război. Colaborator la „Revista Armatei". Iniţiator al acţiunii de reorganizare a armatei României Mari [1920] şi al Legii armatei [1923].

✪ **DRAGOMIRESCU GHEORGHE** [1907-1997] – profesor de limba şi literatura română la: Oradea, Braşov şi Bucureşti; decan la Institutul pedagogic Piteşti; lingvist, eseist, critic literar. Autor al volumelor: «Sintaxa şi stilistica propoziţiunilor independente» [1939], premiată de Academia Română [1940], «Essai d'une classification stylistique des phrases adversatives roumaines» [1940], «Erotica eminesciană» [1944], «Mica enciclopedie a figurilor de stil» [1975], «Dicţionarul figurilor de stil. Terminologia fundamentală a analizei textului poetic» [1995].

✪ **IONESCU ILIE** [1934-1995] – profesor de matematică şi fizică la diverse licee din Piteşti, lector la catedra de matematică a Universităţii Piteşti; secretar ştiinţific al Filialei judeţene a „Societăţii de matematică"; autor al unor importante studii de specialitate.

✪ **MIHAI RADU** [1840-1894] – general de brigadă; ministru de Interne [1887-1888] în guvernul României condus de I. C. Brătianu; prefect al Poliţiei Capitalei [1877-1885].

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 268; Idem– *Bisericile de lemn din judeţul Argeş – monumente de arhitectură*, www.google.ro, calameo.1227548

Badea Stănescu– *Monografia comunei Silişteni (fostă Bumbuieni) din judeţul Argeş,* Rm. Vîlcea, 1930, 23 p.; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş.*

–[▲]– Monument istoric şi de artă

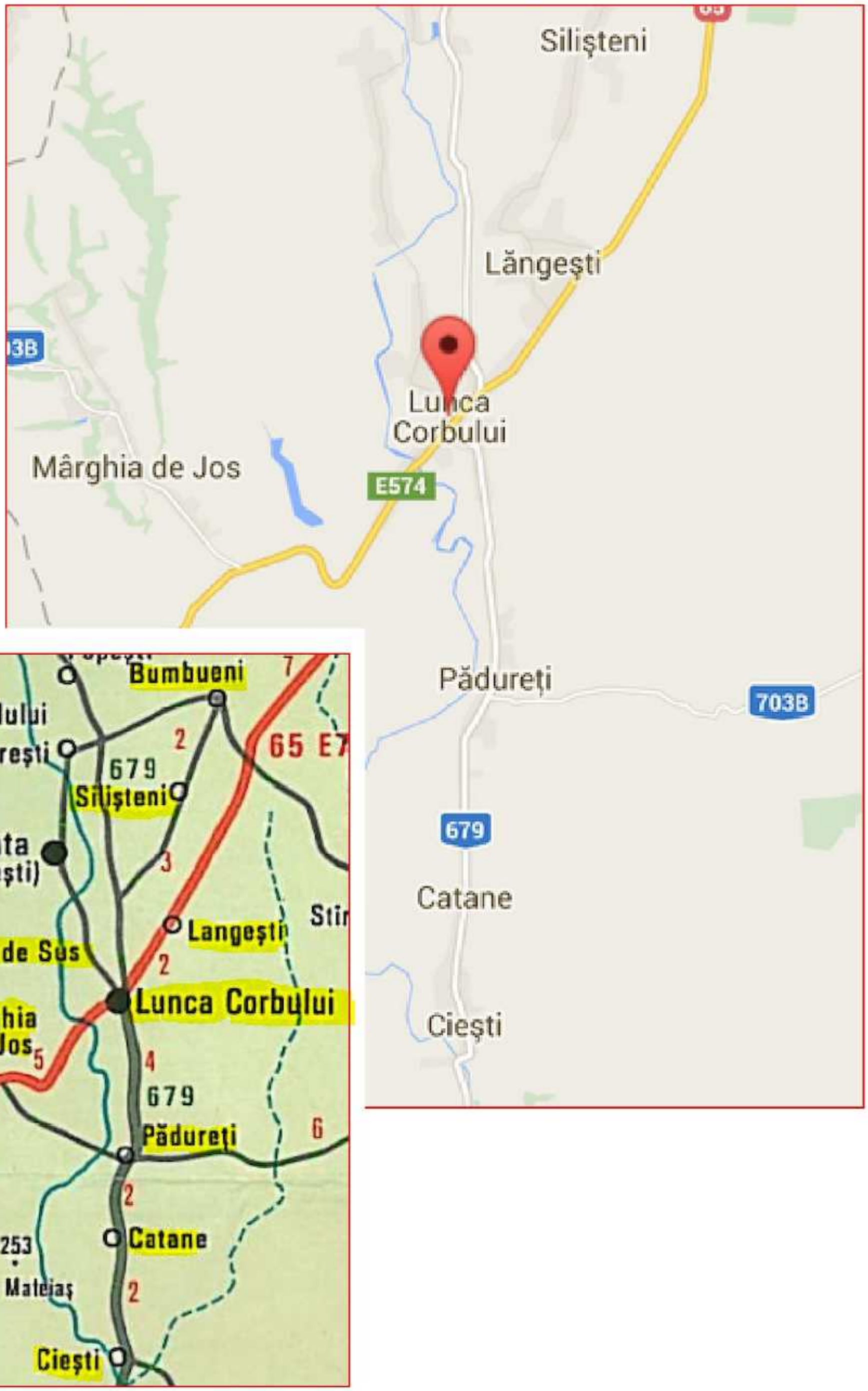
Silişteni
Lăngeşti
Lunca
Corbului
Mârghia de Jos
E574
Pădureţi
703B
679
Catane
Cieşti
Moţoşeşti
Dealu Bradului
Bănăreşti
Bumbueni
679
Silişteni
Săpata
(Mirţeşti)
Mirghia de Sus
Mirghia
de Jos
Lunca Corbului
Langeşti
Pădureţi
65 E70
Catane
253
Dealu Matei
Cieşti
38 km

PRIMĂRIA COMUNEI LUNCA CORBULUI.

BISERICA DE LEMN CATANE.

CĂLUŞARI LA MONUMENTUL EROILOR.

FOLCLORUL – SURSĂ DE INSPIRAŢIE.

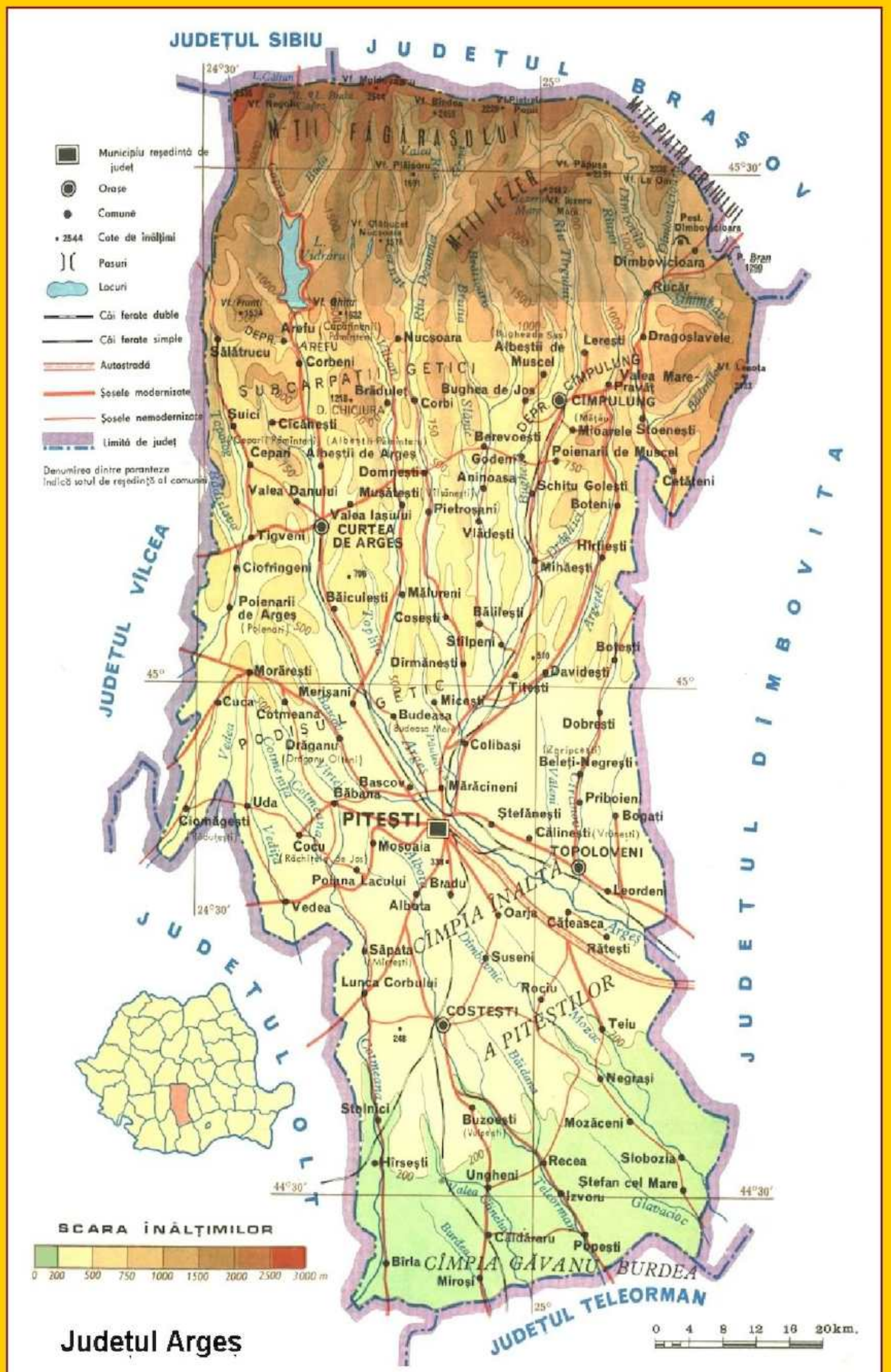

Județul Argeș